SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 6. marca 2008 *

V združenih zadevah od C-287/06 do C-292/06,

katerih predmet so predlogi za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki jih je vložilo Verwaltungsgericht Köln (Nemčija), z odločbami z dne 28. aprila 2006, ki so na Sodišče prispele 3. julija 2006, v postopkih

Deutsche Post AG (C-287/06, C-288/06 in C-291/06),

Magdeburger Dienstleistungs- und Verwaltungs GmbH (MDG) (C-289/06),

Marketing Service Magdeburg GmbH (C-290/06),

Vedat Deniz (C-292/06)

proti

Zvezni republiki Nemčiji,

* Jezik postopka: nemščina.

ob udeležbi:

Marketing Service Magdeburg GmbH (C-287/06),

Citipost Gesellschaft für Kurier- und Postdienstleistungen mbH (C-288/06),

Deutsche Post AG (C-289/06, C-290/06 in C-292/06),

Magdeburger Dienstleistungs- und Verwaltungs GmbH (MDG) (C-291/06),

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi P. Jann (poročevalec), predsednik senata, A. Tizzano, A. Borg Barthet, M. Ilešič in E. Levits, sodniki,

generalni pravobranilec: M. Poiares Maduro,
sodni tajnik: B. Fülöp, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 13. septembra 2007,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Deutsche Post AG J. Sedemund in S. Gerstner, odvetnika,

– za Marketing Service Magdeburg GmbH Citipost Gesellschaft für Kurier- und Postdienstleistungen mbH in Magdeburger Dienstleistungs- und Verwaltungs GmbH (MDG) C. Freiherr von Ulmenstein, odvetnik,

– za Vedat Deniz T. Brach, odvetnik,

– za nemško vlado M. Lumma, zastopnik, skupaj s T. Lübbigom, odvetnikom,

– za belgijsko vlado A. Hubert, zastopnica,

– za Komisijo Evropskih skupnosti G. Braun in K. Simonsson, zastopnika,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlogi za sprejetje predhodne odločbe se nanašajo na razlago členov 47(2) ES in 95 ES ter členov 7(1) in 12, peta alinea, Direktive 97/67/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 1997 o skupnih pravilih za razvoj notranjega trga poštnih storitev v Skupnosti in za izboljšanje kakovosti storitve, kot je bila spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2002/39/ES z dne 10. junija 2002 (UL L 176, str. 21, v nadaljevanju: Direktiva 97/67).

2 Ti predlogi so bili vloženi v okviru sporov med Deutsche Post AG (v nadaljevanju: Deutsche Post) kot izvajalko univerzalne poštne storitve v Nemčiji in na drugi strani Magdeburger Dienstleistungs- und Verwaltungs GmbH (MDG), Marketing Service Magdeburg GmbH in Vedat Deniz (v nadaljevanju: zadevni združevalci) ter Zvezno republiko Nemčijo glede odločb Bundesnetzagentur (zvezne agencije za omrežje, v nadaljevanju: BNA) o dodelitvi dostopa navedenim združevalcem do delnih storitev Deutsche Post v njenem poštnem omrežju in pogojih zanj.

Pravni okvir

Skupnostna ureditev

3 Direktiva 97/67/ES je uveljavila postopek postopne liberalizacije trga poštnih storitev. V skladu z določili uvodne izjave 2 Direktive 2002/39 je Direktiva 97/67 „vzpostavila regulativni okvir poštnega sektorja na ravni Skupnosti, vključno z ukrepi za zagotovitev univerzalnih storitev in določitev zgornjih meja za poštne storitve, ki jih lahko države članice rezervirajo za svojega (svoje) izvajalca(-e) univerzalnih storitev z namenom ohranitve univerzalne storitve, in časovni razpored za odločanje o nadaljnjem odpiranju trga konkurenci za potrebe oblikovanja enotnega trga poštnih storitev".

4 Cilj Direktive 2002/39 je ta liberalizacija in v skladu z uvodnima izjavama 14 in 24 določa časovni okvir za postopno in nadzorovano odpiranje pisemskega poštnega trga, pri čemer je leto 2009 določeno kot rok za dokončno oblikovanje notranjega trga poštnih storitev.

5 Člen 2 Direktive 97/67 določa:

„V tej direktivi se uporabljajo naslednje definicije:

1. ‚poštne storitve': storitve, ki vključujejo sprejem, usmerjanje, prenos in dostavo poštnih pošiljk;

2. ‚javno poštno omrežje‘: sistem organizacije in vseh vrst sredstev, ki jih uporablja(-jo) izvajalec(-i) univerzalne storitve, še zlasti v naslednje namene:

   – za sprejem poštnih pošiljk, ki spadajo v obveznost univerzalne storitve s točk dostopa po vsem ozemlju,

   – za prenos teh pošiljk in ravnanje z njimi od točk dostopa do dostavnega centra,

   – dostavo na naslove, označene na pošiljkah;

3. ‚točke dostopa‘: fizični objekti ali naprave, skupaj s poštnimi nabiralniki na javnih glavnih cestah ali v prostorih izvajalca univerzalne poštne storitve, kjer lahko uporabniki oddajo poštne pošiljke javnemu poštnemu omrežju;

4. ‚sprejem‘: proces sprejemanja poštnih pošiljk, ki so bile oddane prek točk dostopa;

[…]“

6 Glede storitev, ki se jih lahko rezervira za izvajalca(e) univerzalne poštne storitve, člen 7(1), prvi, tretji in četrti pododstavek, Direktive 97/67 določa:

„Države članice lahko v obsegu, ki je potreben za ohranitev univerzalnih storitev, še naprej rezervirajo storitve za izvajalca(-e) univerzalnih storitev. Navedene storitve so omejene na sprejem, usmerjanje, prevoz in dostavo poštnih pošiljk notranje korespondence in dohodne čezmejne korespondence, s pospešeno dostavo ali brez, v okviru obeh naslednjih omejitev mase in cene. Masa je omejena na 100 gramov od 1. januarja 2003 in 50 gramov od 1. januarja 2006. Ti masni omejitvi se ne bosta uporabljali od 1. januarja 2003, če je cena enaka ali višja od trikratne javne tarife za pošiljko korespondence v prvi težnostni stopnji najhitrejše kategorije, in od 1. januarja 2006, če je cena enaka tej tarifi ali 2,5-krat višja od nje.

[…]

Direktna pošta je lahko v obsegu, ki je potreben za zagotovitev univerzalnih storitev, še naprej rezervirana v okviru enakih omejitev glede mase in cene.

Odhodna čezmejna pošta je lahko v obsegu, ki je potreben za zagotovitev izvajanja univerzalnih storitev, denimo v primerih, ko so nekateri sektorji poštne dejavnosti že liberalizirani ali zaradi posebnih značilnosti poštnih storitev v državi članici, še naprej rezervirana v okviru enakih omejitev glede mase in cene.“

7 Člena 9 in 10 Direktive 97/67 določata pogoje, ki urejajo ponudbo nerezerviranih storitev. Glede tega so določene splošne odobritve in individualne licence za konkurenčna podjetja.

8 Člen 11 navedene direktive določa:

„Evropski parlament in Svet na predlog Komisije in na podlagi členov 57(2), 66 in 100a Pogodbe [ES] sprejmeta takšne uskladitvene ukrepe, ki so potrebni, da se zagotovi uporabnikom in izvajalcem univerzalne storitve dostop do javnega poštnega omrežja pod preglednimi in nediskriminatornimi pogoji.“

9 Glede tarifnih načel, ki jih morajo spoštovati ponudniki univerzalnih poštnih storitev, člen 12, četrta in peta alinea, iste direktive obvezuje države članice, da sprejmejo ukrepe za zagotovitev, da so tarife za vsako storitev, ki je del izvajanja univerzalne storitve, v skladu z načeli preglednosti in nediskriminacije.

Nacionalna ureditev

10 Direktiva 97/67 je bila v nemški pravni red prenesena s poštnim zakonom (Postgesetz) z dne 22. decembra 1997 (BGBl. 1997 I, str. 3294), kot je bil naknadno spremenjen (v nadaljevanju: poštni zakon). Deutsche Post je na podlagi tega zakona izvajalka univerzalnih poštnih storitev v smislu člena 7 te direktive. BNA je nemški regulativni organ v smislu člena 22 iste direktive.

11 Člen 51 poštnega zakona pa glede licenc, ki se dodelijo izvajalcem univerzalnih poštnih storitev in konkurenčnim podjetjem, določa:

„(1) Deutsche Post ima do 31. decembra 2007 […] izključno pravico do poslovnega prenosa poštnih pošiljk in katalogov z naslovom, katerih posamezna teža znaša manj kot 50 gramov in katerih enotna cena je 2,5-krat nižja od cene, ki velja za poštne pošiljke, ki spadajo v najlažjo kategorijo (zakonita izključna licenca). Prvi stavek se ne uporablja:

[…]

5. za tistega, ki na zahtevo pošiljatelja pri njem prevzame pošto, da jo odda na najbližji zbirni točki Deutsche Post […] oziroma drugi zbirni točki Deutsche Post […], ki se nahaja v isti občini;

[…]“

12 Konkurenčna podjetja lahko prav tako zahtevajo od izvajalca univerzalnih poštnih storitev, da jim pod določenimi pogoji dovoli dostop do nekaterih delov svojih storitev prenosa. Člen 28(1) poštnega zakona v zvezi s tem določa:

„Če ima imetnik licence prevladujoč položaj na trgu poštnih storitev, za katere je potrebna licenca, mora, če se zahteva, ločeno ponuditi dele svojih storitev prenosa

na tem trgu, če je to zanj ekonomsko sprejemljivo. Obveznost do drugega ponudnika poštnih storitev v smislu prvega stavka obstaja le, če podjetje, ki je vložilo zahtevo, nima prevladujočega položaja, in če bi bila konkurenca na tem oziroma na drugem trgu nesorazmerno omejena. Imetnik licence ima pravico zavrniti delno izvajanje storitev, če bi to ogrozilo dobro delovanje njegovih naprav oziroma varnost podjetja ali če nima potrebnih zmogljivosti, ki omogočajo izpolnitev zahtevane storitve.“

Spori o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

13 Zadevni združevalci so zasebna podjetja, ki opravljajo dejavnost v sektorju poštnih storitev. So imetniki licence na podlagi člena 51(1), drugi stavek, točka 5, poštnega zakona, ki jim dovoljuje prenos korespondenčnih pošiljk, prevzetih pri pošiljatelju na njegovo zahtevo in v njegovem imenu, da se dostavijo v najbližjo enoto Deutsche Post ali v drugo njeno enoto, ki ima sedež v isti občini.

14 Sistem prenosa pošte, ki ga je vzpostavil ponudnik univerzalnih poštnih storitev v Nemčiji, namreč Deutsche Post, je organiziran tako: pošta, ki jo pošiljatelji oddajo v poštne nabiralnike in na poštnih uradih, se prevzame in prenese v „poštni center“ (notranja dostavna enota, ki običajno ni odprta za javnost), ki je najbliže pošiljatelju in kjer se pošta najprej predsortira glede na namembni kraj in glede na format. Nato se prenese v poštni center, ki je najbližji naslovniku, kjer se opravi podrobno sortiranje in se na koncu dostavi naslovniku.

15 Deutsche Post je bila z odločbo BNA z dne 15. septembra 2000 primorana odobriti posebne tarife za poslovne stranke, ki same opravijo nekatera pripravljalna dela, kar pomeni, da dostavijo zagotovljene minimalne količine pošte, predsortirane glede na namembni kraj in glede na format, neposredno v poštne centre odpošiljanja. Navedene posebne tarife so bile določene v splošnih pogojih poslovanja, ki jih je ponudila Deutsche Post.

16 27. junija 2001 je Vedat Deniz pozval Deutsche Post, naj mu da ponudbo za izvajanje delne storitve v smislu člena 28 poštnega zakona. Ta predlog se je nanašal zlasti na možnost, da v poštni center, poslovno, v svojem imenu in po enakih posebnih tarifah, kot se uporabljajo za poslovne stranke Deutsche Post, dostavi velike količine pošte, ki se pobira pri različnih strankah, razporeja ter predsortira.

17 Ker Deutsche Post ni dala take ponudbe Vedatu Denizu, je ta od BNA zahteval, naj določi pogoje za dostop do delnih storitev. Slednja je z odločbo z dne 5. septembra 2001 zavrnila zahtevo Vedata Deniza z ugotovitvijo, da licenca, odobrena na podlagi člena 51(1), drugi stavek, točka 5, poštnega zakona, njenemu imetniku ne daje pravice, da opravlja delne storitve v verigi pošiljanja pošte.

18 Vedat Deniz je 10. oktobra 2001 pri predložitvenem sodišču vložil tožbo zoper navedeno zavrnilno odločbo.

19 Bundeskartellamt (zvezni organ, pristojen na področju konkurence) je nekaj let pozneje z odločbo z dne 11. feruarja 2005 Deutsche Post prepovedal, da združevalcem zavrne dostop do delnih storitev, če odobri tak dostop in popust, na eni strani

pošiljateljem masovne pošte v okviru „pogodbe o delnih storitvah s stranko“, in to ne glede na omejitve mase in cene, določene z izključno licenco, ter na drugi strani združevalcem v okviru „pogodbe o delnih storitvah s konkurenti“ za dostavo korespondenčnih pošiljk, ki presegajo navedene omejitve mase in cene.

20 Zadevni združevalci so zaradi navedene odločbe Bundeskartellamt pozvali Deutsche Post, naj jim da ponudbo glede delnih storitev za pošiljke, ki jih pošiljajo svojim strankam po cenah, ki so enake tistim, ki jih je svojim strankam ponudila Deutsche Post.

21 Nekaj tednov pozneje so navedeni združevalci predlagali BNA, naj določi pogoje za dostop do navedenih delnih storitev. Ti predlogi so bili utemeljeni z dejstvom, da Deutsche Post po njihovem mnenju ravna diskriminatorno, ko jim ne odobri enakih tarif, kot jih imajo stranke te družbe.

22 BNA je s sklepom z dne 24. oktobra 2005 delno ugodila navedenim predlogom v delu, v katerem je med drugim Deutsche Post prisilila, da združevalcem dovoli dostop do poštnih centrov pod splošnimi pogoji, ki veljajo za poslovne združevalce. Sklep je bil sprejet pod pogojem, da se prekliče, če bi bil sklep Bundeskartellamt po pritožbenem postopku ali na podlagi odločbe Komisije Evropskih skupnosti ali sodbe Sodišča prve stopnje oziroma Sodišča Evropskih skupnosti razglašen za ničnega.

23 Zadevni združevalci, razen Vedata Deniza, in Deutsche Post so iz različnih razlogov vložili tožbe pri predložitvenem sodišču zoper odločbe BNA.

24 Ker je Verwaltungsgericht Köln podvomilo o tem, kako razlagati člen 12, peta alinea, Direktive 97/67 v povezavi z njenim členom 7, je prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo vprašanje, ki je enako kot v zadevah od C-287/06 do C-292/06:

„Ali je treba člen 47(2) ES v povezavi s členom 95 ES in členoma 12, peta alinea, in 7(1) Direktive 97/67/ES […] razlagati tako, da mora izvajalec univerzalnih storitev, kadar uporablja posebne tarife za poslovne stranke, ki poštne pošiljke oddajajo v poštno omrežje, tako da jih predsortirane dostavljajo poštnim centrom, iste posebne tarife uporabljati tudi za podjetja, ki pošiljke prevzemajo pri pošiljateljih in jih v poštno omrežje oddajajo predsortirane na istih točkah omrežja in pod istimi pogoji kot poslovne stranke, ne da bi smel izvajalec univerzalnih storitev ob upoštevanju obveznosti izvajanja univerzalnih storitev to zavrniti?“

25 Zadeve od C-287/06 do C-292/06 so bile s sklepom predsednika Sodišča z dne 31. oktobra 2006 združene za namen pisnega in ustnega postopka ter izdaje sodbe.

Vprašanje za predhodno odločanje

26 Predložitveno sodišče s svojim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba Direktivo 97/67 razlagati tako, da nasprotuje temu, da se podjetjem, ki poslovno in v svojem imenu zbirajo poštne pošiljke več pošiljateljev, zavrne ugodnost posebnih tarif, ki jih nacionalni ponudnik univerzalnih poštnih storitev na področju svoje izključne licence odobri poslovnim strankam za dostavo minimalnih količin predsortiranih pošiljk v njegove poštne centre.

27 Takoj je treba opozoriti, da je v členu 12, peta alinea, Direktive 97/67 glede uporabe posebnih tarif izrecno določeno, da „[…] države članice sprejmejo ukrepe za zagotovitev, da so tarife za vsako storitev, ki je del izvajanja univerzalne storitve, v skladu načeli:

[…]

– [k]adarkoli izvajalci univerzalnih storitev uporabljajo posebne tarife, na primer za storitve za podjetja, za pošiljatelje masovne pošte ali za združevalce pošte od različnih strank, morajo spoštovati načeli preglednosti in nediskriminiranja tako kar zadeva tarife kot z njimi povezane pogoje. Tarife morajo upoštevati stroške, do katerih ni prišlo v primerjavi s standardnimi storitvami, ki zajemajo celotno ponudbo za sprejem, prevoz, usmerjanje in dostavo posameznih poštnih pošiljk in se skupaj s povezanimi pogoji enako uporabljajo tako med različnimi tretjimi strankami kot med tretjimi strankami in izvajalci univerzalnih storitev, ki opravljajo podobne storitve. Vse take tarife so na voljo tudi zasebnim strankam, ki uporabljajo poštne storitve pod podobnimi pogoji.“

28 Iz te določbe jasno izhaja, da če izvajalec univerzalnih poštnih storitev uporablja posebne tarife, jih mora zaradi spoštovanja načel preglednosti in nediskriminacije uporabljati na enak način zlasti v odnosih med tretjimi. Zato velja, v nasprotju s tem, kar navajata Deutsche Post in nemška vlada, da če tak izvajalec uporablja posebne tarife za podjetja in/ali za odpošiljatelje masovnih pošiljk, morajo združevalci pošiljk več strank imeti pravico do enakih tarif pod enakimi pogoji.

29 Te ugotovitve ni mogoče omajati z argumenti Deutsche Post in nemške vlade, ki želita dokazati, da se s členom 12, peta alinea, Direktive 97/67 ne zahteva, da bi bili zadevni združevalci in poslovne stranke izvajalca univerzalnih poštnih storitev obravnavani popolnoma enako.

30 Deutsche Post in navedena vlada glede tega najprej navajata, da dejavnost sprejema, prevoza in usmerjanja, ki jo opravljajo zadevni združevalci, sodi na področje, ki je lahko rezervirano na podlagi člena 7(1) Direktive 97/67 in ki ga je nemški zakonodajalec v splošnem interesu dejansko pridržal Deutsche Post do 31. decembra 2007. Zato naj slednjim ne bi bilo dovoljeno, da ponudijo storitve, za katere zahtevajo ugodnost posebnih tarif. Nasprotno, poslovne stranke naj bi ravnale kot „izvajalci storitev z lastnimi sredstvi“ v smislu uvodne izjave 21 iste direktive, zato naj ne bi mogli posegati na področje izključnih licenc Deutsche Post.

31 Treba je poudariti, da na podlagi člena 7(1), prvi pododstavek, Direktive 97/67 države članice lahko, če je to potrebno za zagotovitev ohranitve univerzalne storitve, še naprej, ob določenih omejitvah glede cen in mase, pridržijo storitev enemu (od) izvajalcu(ev) univerzalnih storitev. Navedne storitve so omejene na sprejem, usmerjanje, prevoz in dostavo običajnih poštnih pošiljk notranje korespondence in dohodne čezmejne korespondence. Če je to potrebno za zagotovitev izvajanja univerzalnih storitev, so lahko neposredna pošta in odhodne čezmejne pošiljke na podlagi tretjega in četrtega pododstavka navedenega odstavka 1 še naprej pridržane ob enakih omejitvah glede mase in cene, kot so tiste, določene v tem odstavku.

32 Vendar, kot izhaja iz člena 7(1), prvi pododstavek, drugi stavek, Direktive 97/67 se veriga prenosa, ki je lahko pridržana izvajalcu univerzalnih poštnih storitev, začne šele s sprejemom pošte. V skladu s členom 2, točka 4, te direktive „sprejem“ pomeni proces sprejemanja poštnih pošiljk, ki so bile oddane prek točk dostopa, ki so določene v točki 3 istega člena, kot „fizični objekti ali naprave, skupaj s poštnimi nabiralniki na javnih glavnih cestah ali v prostorih izvajalca univerzalne poštne storitve, kjer lahko uporabniki oddajo poštne pošiljke javnemu poštnemu omrežju“.

33 Torej je treba ugotoviti, da fizični objekti, kot so poštni centri Deutsche Post, pomenijo točke dostopa v smislu navedenega člena 2, točka 3. Ugotoviti je namreč treba, da poslovne stranke te družbe lahko tam oddajo svoje poštne pošiljke v javno poštno omrežje, ki ga ta vzdržuje kot izvajalka univerzalne poštne storitve. V nasprotju s tem, kar navaja Deutsche Post, vprašanje, ali se delne storitve, ki jih opravijo te poslovne stranke same oziroma v svojem imenu do dostave pošiljk v poštne centre, lahko opredelijo kot „prenos z lastnimi sredstvi“ ali ne, glede tega ni upoštevno.

34 Poleg tega, kot to poudarja nemška vlada v svojih pisnih stališčih, zunaj področja izključne licence Deutsche Post, imajo konkurenti na podlagi poštnega zakona dostop tudi do poštnih centrov in popustov, odobrenih za delne storitve. Tak dostop se zdi potreben zaradi dejstva, da – kot je Vedat Deniz navedel v svojih pisnih stačiščih, ne da bi mu kdo glede tega ugovarjal – so poštni nabiralniki in poštni uradi Deutsche Post premajhni, da bi se tam lahko sprejelo in obdelalo tako veliko pošiljk.

35 Zato je treba ugotoviti, da dejavnost, kot je zbiranje poštnih pošiljk različnih pošiljateljev prek združevalcev, njihovo predsortiranje in prevoz do točk dostopa, kot so poštni centri, ne sodi na področje, ki bi lahko bilo pridržano na podlagi člena 7(1) Direktive 97/67. Zato se za utemeljitev, da se zadevne združevalce obravnava drugače kot poslovne stranke navedene družbe, ni mogoče sklicevati na to določbo.

36 Deutsche Post in nemška vlada kljub temu navajata, da bi dejstvo, da se združevalcem odobri dostop do poštnih centrov in do ustreznega popusta za delne storitve glede zadevnih poštnih pošiljk, ki glede na njihovo maso in ceno spada v izključno licenco te družbe, ogrozilo njeno finančno ravnovesje. Ti združevalci bi namreč lahko na ta način dobičkonosnim strankam, to je podjetjem, od katerih bi izviralo 80 odstotkov vseh pošiljk, ponudili celotno verigo poštnega pošiljanja, in sicer po tarifah, ki bi bile nižje od tarif Deutsche Post. Za dražje storitve, zlasti za dostavo v bolj ruralnih regijah, pa bi se navedeni združevalci torej lahko zatekli k storitvam ponudnika univerzalnih poštnih storitev, ki bi deloval kot podizvajalec in bi bil zavezan v celoti ohraniti svojo strukturo sredstev in osebja.

37 V zvezi s tem zadošča poudarek, da posebne tarife na podlagi člena 12, peta alinea, Direktive 97/67 „upoštevajo stroške, do katerih ni prišlo v primerjavi s standardnimi storitvami, ki zajemajo celotno ponudbo za sprejem, prevoz, usmerjanje in dostavo posameznih poštnih pošiljk“. Navedene tarife je torej mogoče razumeti, kot da pokrivajo posebne stroške, povezane z izvajanjem univerzalnih poštnih storitev in se od običajnih tarif razlikujejo le zaradi dejstva, da se stroški, do katerih dejansko ni prišlo, odtegnejo od teh tarif, tako da odobritev posebnih tarif ne vpliva na finančno ravnovesje izvajalca univerzalnih poštnih storitev.

38 Če bi se izkazalo, da dodelitev popustov združevalcem, ki so bili v tem primeru odobreni le poslovnim strankam Deutsche Post, povzroči, da bi bili navedeni rabati prekomerni v primerjavi z nenastalimi stroški, bi bilo tej družbi omogočeno, da te popuste zmanjša, kolikor je potrebno, za vse tiste, ki so do njih upravičeni.

39 Poleg tega ni sporno, da dostava poštnih pošiljk, ki sodijo na področje izključne licence izvajalca univerzalnih poštnih storitev, ostaja načeloma pridržana temu izvajalcu in da popusti, ki jih je v tem primeru Deutsche Post odobrila svojim poslovnim strankam za dostavo minimalnih količin predsortiranih pošiljk v poštne centre, niha med 3 odstotki in največ 21 odstotki.

40 Deutsche Post in nemška vlada tudi navajata, da naj bi bil člen 12, peta alinea, Direktive 97/67 le tarifna določba in zato ne more povzročiti, da bi bila država članica prisiljena na področju izključne licence izvajalca univerzalnih poštnih storitev konkurentom omogočiti dostop do delnih storitev. Dostop do javnega poštnega omrežja naj bi bil namreč urejen s členom 11 iste direktive, ki določa, da naj bi bila ureditev navedenega dostopa prepuščena predhodnemu aktu zakonodajalca Skupnosti, vendar slednji še ni uporabil tega pooblastila.

41 Res je, da cilj člena 12, peta alinea, Direktive 97/67 ni urediti načelno vprašanje, ali izvajalec univerzalnih poštnih storitev mora odobriti dostop do poštne verige pod drugačnimi pogoji in na drugačnih točkah v primerjavi s standardno poštno storitvijo ali ne. Vendar, kot izhaja iz navedene določbe, ta državam članicam nalaga strogo obveznost, da spoštujejo načeli preglednosti in nediskriminacije, če ta izvajalec dejansko odobri tak dostop do posebnih tarif.

42 Deutsche Post in nemška vlada priznata, da ta družba še bolj liberalno, kot to določa navedena direktiva, dodeljuje svojim poslovnim strankam dostop do svojega poštnega omrežja na točkah, ki niso standardne točke dostopa, in jim v ta namen odobri posebne tarife.

43 Natančneje, gre za prav tak položaj, ki ga ureja člen 12, peta alinea, Direktive 97/67. Ko izvajalec univerzalne poštne storitve uporabi posebne tarife, na primer za storitve podjetjem, pošiljateljem masovnih pošiljk ali združevalcem pošiljk več strank, se navedene tarife in pogoji v zvezi s tem, uporabijo enako pri razmerjih zlasti med tretjimi.

44 Glede na vse zgornje ugotovitve je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 12, peta alinea, Direktive 97/67 razlagati tako, da nasprotuje temu, da se podjetjem, ki poslovno in v svojem imenu združujejo poštne pošiljke več pošiljateljev, zavrne ugodnost posebnih tarif, ki jih nacionalni izvajalec univerzalne poštne storitve na področju svoje izključne licence odobri poslovnim strankam za dostavo minimalnih količin predsortiranih pošiljk v njegove poštne centre.

Stroški

45 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Člen 12, peta alinea, Direktive 97/67/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 1997 o skupnih pravilih za razvoj notranjega trga poštnih storitev v Skupnosti in za izboljšanje kakovosti storitve, kot je bila spremenjena z Direktivo 2002/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. junija 2002, je treba razlagati tako, da nasprotuje temu, da se podjetjem, ki poslovno in v svojem imenu združujejo poštne pošiljke več pošiljateljev, zavrne ugodnost posebnih tarif, ki jih nacionalni izvajalec univerzalne poštne storitve na področju svoje izključne licence odobri poslovnim strankam za dostavo minimalnih količin predsortiranih pošiljk v njegove poštne centre.

Podpisi